

54.

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
PHILISTÆORUM
PLAGA,

I. Sam. V. vers. 6.

Quam

EX DECRETO GRATIOSISS. FACULTATIS MEDICÆ

IN ALMA VIADRINA

PRÆSIDE

VIRO EXCELLENTISSIMO

DN. CONRADO JOHRENIO,

PHIL. ET MED. U. DOCT. FACULTATIS SUÆ

SENIORE & PROF. PRIM. p. t. DECANO,

PRO GRADU DOCTORALI

*SUMMISQUE IN ARTE MEDICA HONORIBUS ET
PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CAPESSENDIS,*

Publicæ Eruditorum disquisitioni

submittit

Ad Diem Januar. Anno M DCC XV.

AUTOR

GEORGIUS Ruppermann/

Gubenâ Lusatia.

Francofurti ad Viadrum, Literis TOBLÆ SCHWARTZII.

PROOEMIUM.

Varie sunt opiniones Sacrarum Literarum Interpretum in definienda Philistæorum plagiæ, his expressa verbis i. Sam. V. v. 6. Et gravis fuit manus Domini in Aſdodæos & desolavit eos & percussit eos בְּעַפְלָם τοῖς apholim. Sunt, qui per hoc nomen sedem seu locum plagæ sc. posteriora, sunt etiam, qui morbum potius istius loci intellectum volunt; bic verò, qualis fuerit? quæſtio est ardua, tot tantisque controversus implicata. Videas enim hic, qui vocent ēdpar πρωτιστόραν Sedem proeidiuam, alios autem, qui τὸ τῆς δυσεγερπίας πάθος dysenteriæ morbum. Pars ecce! τὸ τῆς Φαγεδαίων ἔλκος ulcus phagedænicum seu exedens, ceteri verò vel ipsos mures, quorum plaga tamen ab hac diversa, ob agros ab illis vastatos, vid. cap. VI. v. 5. authores morbi existimant, ingressos intestina Philistæorum illa extrahentes, vel pustulas sive ulceræ, enata in orificio podicis, murium ha-

A 2

buisse

◎ (4) ◎

(α) *Conf.* buisse similitudinem contendunt. (α) *Enimvero gra-*
Sam. Bo- vissimum, quo Deus Philest eos affixerat, malum, neq; ullo modè
chart. Hie tolerabile, *Sacer Codex טהרה apholim quidem, sed Majorethe*
e. 36. 3. Bux. טהרה techorium dicunt, vox, quā loquerentur verecundius,
torfi. Exer- anum modo, seu podicem designans, vi radicis טהרה, Chal-
cit. ad Hist. Arc. *sed c. deo idem, quod claudere ac constringere, Gracē σφρύγειν;*
19. p. 75 N. Syro, enixus est in exonerando, urāg notatione ad si-
Fuller. Mi- gnificandum locum aptissima, presertim accidentibus Arabis &
secul. Sacr. seek. *Ethiope,* quorum primus per lenticulam ejicit fons, alter
L. V. c. 3. per rugire eandem radicem exprimit. (β) *Apholim verò*
(β) Vid. S. vox ipsum morbum ostendit, manifestum satis ex Deut. XXXVIII.
Bochart. l. v. 27. ubi in morborum occurrit serie, cum dolore, plus minus
e. 3. Fr. N. colai Hodopuriginoso, homines valde molestantium. *Placet Arabs, qui*
get. Orient. hoc loco טהרה apholim Hæmorrhoides loquitur, morbum,
Harmon.

2317. quo alius non magis conveniens, faciente nimirum etymo i-
 partim, quod radix טהרה mox tumere & efferre se, mox
 in altum contendere, & nomen לטהרה illud, quod clivum
 est, partim etiam, quod vox cognata נורפה caliginem & ob-
 scuritatem notet. *Hæmorrhoides enim, tumores verrucis si-*
miles, nunc in spinicere delitescant, nunc in margine ani
apparent clause, Cœcœ proinde Medicis dictæ, & furentes,
ubi intensissimus inter excernendum excruciat dolor, excre-
mentiq; si Apertæ, cruento conspersa videtur superficies. Atq;
 hac plaga ad reprimendam superbiam appareat commodissima,
 expianda tandem ex mente Vatum, præter arcum remitten-
 dam, imaginibus, ex auro solido confectis, idololatricis, tam
 mirium, agros feracissimos devastantium, quam hæmorrhoi-
 dum,anos misere vexantium. Evidem hic טהרה tzelem
 vulgo imago, sed nimis generaliter, melius Talisman au-
 sit, simulachrum sc. sub certa stellarum positura factum, in quod
 superio-

superiores mundi virtutes, ut vis agendi illi ex influxu insit,
(si vera est fabula) derivantur. Varie ejus omni tempore
in usu fuere, nec nostro etiam penitus obsolevere figura (vul-
go Talismanica) materia varia diversaque in omnibus scien-
tiis & artibus, presertim medicinâ, de predicta vis. (v)

Hujus autem speciei Philisteorum utiq. fuisse imagines muri- (v) vid.
um, & anorum cum hemorrhoidibus, suis similium, eò verosi- Jac. Gaffa-
milius est, quò certius Sacerdotes illorum & Vates cœli ac sy- rell. Curio-
derum spectatores solerti simi ad depellanda mala ejusmodi ad- p. 102. seq.
bibeant, persuasi ratione, petitâ à συμπάθεια; sed incassum & Not.
Quare potius hi authores sunt populo, tot malis presso & do- Greg. Mi-
rito, consecrarent illi, à quo salutem expectarent, malorum
insignia, quod factum, & à Veteribus fieri solebat, aliquo
meru vel periculo defunctis, testantibus tot antiquitatum mo-
nimentis, que omnia eruere, loci vetat angustia. At quor-
sum hæc omnia? Hæmorrhoides in presens curatius exami-
nare, & quidem Cæcas, animus est, non solum epidemias olim
ex Irâ Divinâ Philisteis, sed & bode plerumq. communes Ita-
lis, Hispanis atq. Gallis, aliusq. populis, imò & nostris
non raro familiares. Malum certè furiosum, de quo tollendo
mox cogitandum, nî pejora inde ac diuturniora expectare velis.
FELICITER!

§. I. Latius

§. I.

LAtius fese extendit vox *αιμοφόρος* (*παρατὸν αἱματίς* pœ quasi *sanguinis fluxum dicas*) quam ut tantum de inferioris gutturis, ut cum *Plauto* loquar, *venis arteriis* enuncietur, sed & iisdera vasis aliarum quoq; partium, seu de quo cunq; *sanguinis*, ex qualibet corporis parte, profusio id fieri, ex Hippocrate 2. Prorrhet. Galeno comm. V. in 6. epidem. t. 25. & Cels. L. II. c. 8. constat, quodq; ipsum non raro in recentiorum medicorum scriptis obvium. Numero autem frequentius pluri efferuntur *αιμοφόροις* (sc. φλεβαῖς, quasi *vena sanguistua*) vel quia rarius una sola, sed crebrò plures pariter sanguinem profundunt, vel quod illarum numerus, ob sedem in loco importunam, vix distingui ac determinari possit. Deinde ipsum sedis *veneris* pro rumore venarum usurpat Cels. L. VI. c. 18. ubi *Hæmorrhoides*, inquit, sunt ora venarum, tanquam ex capitulis quibusdam surgentia, quæ sèpè sanguinem fundunt, & aliquandò *sanguinis* ex ani vel uteri *venis* profluxum Galeno Libr. de Theriac. ad Pison. c. 5. it. Cal. Aureliano L. VII. de Chron. pass. & Cels. l. e. notat, dum hic pergit, idq; etiam in ore vulva feminarum incidere consuevit. Hinc mulier illa Matth. IX. v. 20. appellata *αιμοφόροσσα*, de quâ plura Thom. Bartholinus Tract. de Morb. Bibl. c. 17. p. 79. seq. & Job. Schmidius Dissert. de Statuā *Hæmorrhous*. rectius quam qui haemorrhoidum ani fluore immodico & diuturno laborasse putant. Conf. Gr. Horstium Epist. Medic. Sect. X. p. 443. Magis autem usitate

(7)

uicitate & proprietate de sanguinis per vasorum ani sanguinifluorum fluxu, imo de vasibus ipsis, tam venosis, quam arteriosis, hemorrhoidalibus dictis, usurpatur. Hiuc Ammian. Marcellino. L. XXX. c. 6. Meatus aliqui, quos Hemorrhoidas nunc appellamus, observati sunt gelidis frigoribus concrustati. Impropietate Serpentis quoddam genus notat, ex quo mas αἱμόφροος, contracte αἱμόφρει, femina αἱμόφρει dicitur, propterea quod morbo languinem elicit & dissolutis venarum commerciis, quicquid animae est, per cruentem evocat, teste Solino c. 40. cuius descriptionem accuratam & inde tristes noxas amplius tradidere Aetius Terr. IV. serm. I. c. 23. & P. Aegineta L. V. c. 15. elegantem Lucanus Pharsal. L. IX. vers. 708, 709. it. 806. seq. Hic serpens, num idem cum illo, de quo Genes. XLIV. vers. 17. ubi fata filiorum dispensans Jacobus de Dane ait: Danerit serpens superdiam ινδικών Sephipon, super semitam, qui mordet calcis equi, & cadit seffor ejus retrorsum, relinquimus scrutinio curioso S. Bocharti Hierozoic. part. post. L. III. c. 12. qui affirms, & in eo defendendo diligenterissimus. Germani Haemorrhoides superbo nomine vocant aureas Venas, die guldene Ader, den guldenen Aderflus, guldener Ader Gebresten (it. Rückaderflus) procul dubio ab aureo & ingenti, quod valetudini praestant, inoffenso cursu fluentes, commodo. Cæteras, quas afferunt, non magni momenti rationes, videsis in J. Conr. Dietericij Jatr. Hippocrat. p. 36.

§. II.

Verum his non contenti medici vim ipsi natura & significationi vocis inferunt, ita ut haemorrhoides

ides etiam *vasa in ano tumentia, citraḡ sanguinis effluxum protuberantia, & Cæcas proindè nominent.* Græcis τυφλοὶ αἱ μορροῖδες. Tò *Cæcum* autem non designat hoc loco id, quod non videt, seu potentia utendi oculis caret, ut *Appius cæcus*, quem *Liv. L. IX. c. 29* vocat *luminibus captum*; neq; etiam, quod occultum est ac minus conspicuum, ut *Libramentum*, *Plinio L. VI. epist. ult. abditum & cæcum*; unde errant vehementer, qui hoc significatu nuncupant hæmorrhoides internas, quod in oculos non incurvant intusq; lateant: nec eo sensu venit, quo *Columella L. I. c. 5. cæcos morbos vocat, quorum cauſas*, nt ipse pergens dicendo interpretatur, *ne medici quidem percipere queunt: Sed rō Cæcum hic audit, cuius alterum extermorum non habet exitum, clausumq; est instar facci, vel canalis, altero foramine obſtruō & obthurato, non aliter, ac primum intestinorum craſſorum appellantur cæcum, quod exitus denegetur, omnisq; admatur transitus.* Præterea *Job. Waleo Med. Pract. p. m. 195* hæmorrhoides cæcæ *Varices* eleganter dicuntur, atq; hoc simul commode fieri, putamus cum *Job. Fr. Leone ab Erlſfeld in Nov. & Vet. Aphorism. Hippocr. Interpr. p. 947.* Hic, neq; multum differre, inquit, videntur Varices ab Hemorrhoidibus, eō quod pari modo, quo hæmorrhoides tument, circa podicem, illæ in ceteris corporis partibus tumorem referunt, unde Varices describi solent, venarum in aliquibus corporis partibus tumores; (*Germanis Krampf- und Kinds- Adern*, quia gravidis in suris plerumq; ob suppressum mensium fluxum, nascuntur) & sicut hæmorrhoidales vene tumeſtæ nigrescent, ita quoq; liveſcant varices à congeſto atq; stagnan-

Bagnante in ipsis sanguine; quare hemorroides recte possent
Varices podicis appellari. Germanis Die Blinde guldene
Ader, Verstopfung, Anlauffen, oder Geschwulst der goldenen
Ader; in specie die Tacken, vox in lingvâ inferioris
Germaniae usitata, antiquitate suâ sese commendans,
utpote superstes etiam hodieq; in lingvâ Runicâ ve-
tustissimâ, in quâ Tak est ingenitâ molis allevatio, it.
Genus morbi, (procul dubio præsens nostrum) teste
Magno Olavio Specim. Lexic. Runic. in ord. redact. ant. &
locupletat. ab Olao Wormio Haffn. 1650. p. 125. Lingua vero
superioris Germaniae pronunciat Zucken, & sunt promi-
nentie ramulorum.

§. III.

Sunt vero HÆMORRHOIDES CÆCÆ tuber-
cula Venarum Hemorrhoidalium, dependentia aut ex vitiis
sanguinis, aut ex vitiis vasorum, aut etiam utriusq; con-
junctus cum dolore exquisito ac intensissimo.

§. IV.

Tuberculæ dicimus Hæmorrhoides Cæcas, utpo-
te tumores præternaturales, eò quod Vene Hemorrhoida-
les, antea præ exiguitate suâ vix conspicuæ, nunc
ractui & visui, præfertim si externa, satis patent, & qui-
dem adaucta horum, post alvi dejectionem laborio-
siorem, prominentiâ; distincti potissimum ab aposte-
matibus s. abscessibus, quod hi magni, à pustulis vero, quod
haemini tumores appellantur; illa vero medij. Atta-
men inter sese hæc tuberculæ nunc valde aliquando ovicco-
lumbini, imò gallinacei magnitudine, & juxta Etmüllerum, ex
Obs. Lindan. Colleg. Pract. P. I. L. I. P. IX. c. 3. art. 4. p. m. 171.

B

pugni

pugni instar extra anum, nunc minus tumida existunt. Quædam sunt *recentia* vel *inverterata*; atque hæc aut *periodica*, certis temporibus, aut *inordinata*, post commissos in diæta errores, apparentia. Alia rursus facile citoq; cessant, diutius afflidunt alia. *Figura* illorum interdum longæ sunt, verrucis similes, non nunquam rotundæ, non nihil & latae, baccae uvarum magnitudine, nec raro tum *mori* fructus formam æmulantes, tum *vesiculas* quoque referentes; hinc *verrucates*, *uvales*, *morales*, ac denique *vesicales* dictæ *Haemorrhoides*. Cave autem, ut hæc deceptus cum vulgo, apparente aliquo tumore, sine morâ *haemorrhoides* affirmes *cæcas*, cum hæ saepè mentiantur *procidentiam intestini recti*, aut *excrescentias*, similitudinem quandam exprimentes; quas inter præcipuæ *condylomata*, *thymus*, *sicus*, *marisca*, *rbagades*, *crisæ*, *porri* s. *verruce*. Ab his omnibus quomodo tumentes *haemorrhoides*, tum formæ, tum materiae ratione differant, certe ob fugam periculi, juxta exempla variorum, imprimis chirurgi cuiusdam incauti & judicare nescii apud *Marth*, *Goth*, *Purmann*. in *Chirurg. Curios.* P. II. c. 20. p. 473. scitu est necessarium, cum tales affectus à se invicem & naturâ & curatione multum distent. A *Condylomaibus* igitur distinguuntur *haemorrhoides*, quod *barum* eminentiæ majores, magis rotundæ ac nigrae, inque venarum tantum reperiantur extremitatibus, cum illa sint tuberculæ, rugâ aliquâ corporisculorum, in ano replicatorum, p. n. inturgenti ac intumescenti, sensim ex crescentia, citra aliquando inflammationem mollia ac indolentia, quandoq; cum inflammatione & dura,

cum

cum pruritu atque ardore, interdum etiam callosa,
tædiota porius plerumque, quam dolore molesta.
Rarius in digitis manuum atq; pedum, frequentius
verò circa anum utriusq; sexus, cum eminentiâ di-
versâ, subinde eriam in claustris magis, quam in sinu
pudendorum muliebrium reperiunda. A *Thymo* diver-
sæ sunt hæmorrhoides, quod bæ majores, nigro pro-
piores & uplurimum doloribus acerbæ, cum illa, eò,
quod florem *thymi* plantæ refert, sic appellatus, tu-
berculosa quædam eminentia, aspera, ad rubedinem
tendat, sitque oblonga, aucta in superiori parte, dum
aufertur, sanguinem fundens amplius, quam appa-
rens magnitudo præseferre videtur. Præterea vari-
is aliis communis partibus, ut faciei, palmis, pedi-
bus, femoribus, glandi, præputio, imò partibus mu-
lierum lue Venereâ infectis, genitalibus. *Ficus* (*Fica-*
tio, *Sycoſa* & *Sycoma*) est excrescentia carnea, non itâ
magna, doloris plerumque expers, non nihil subin-
dè pruriens, dictus itâ, vel quod basin habeat strictam,
supernam verò latam, vel quod colore accedat ad
fructum ficuum, vel quod materia tandem, inde-
suppurans, acinos harum referat. Hinc jocus, quem
in ambigua significatione sici ludit *Martialis L. VII.*

Epigr. 70.

Ficosa est uxor, *ficosus* & ipse maritus:

Filia *ficosa* est, & gener atq; sacer.

Nec dispensator, nec *villucus* *ulcere turpi*,

Nec rigidus fossor, sed nec arator eger.

Cum sint ficos pariter juvenesq; senesq;

Res mira est, *ficos* non habet unus ager.

B 2.

Conf.

Conf. L. I. Epigr. 65. Atque hinc etiam *ficum* appellat
hominem *ficosum* **L. IV. Epigr. 52.**

*Gestari junctis nisi desinat, Aedyle, capris,
Qui modò fucus eras, jam capriscus eris.*

Alibi ficutum, locum ubi *ficus* consitæ sunt, vocat **L.**
XV. Epigr. 33. ubi de Labieno,

*Ut pueros emeret, Labienas vendidit hortos :
Nil nisi ficutum, nunc Labienus habet.*

Oriuntur autem ejusmodi *ficus* vel ex immodica
equitatione & attritione quâlibet, in illâ parte factâ,
juxta Eund. **L. XIV. Epigr. 86.**

*Stragula succincti venator sume veredi :
Nam solet à nudo surgere fucus equo.*

Vel ex præpostérâ nascuntur libidine, igne piandâ,
ubi tunc potissimum audiunt *marisca*, propriè illæ,
de quibus *Idem* anteà & nunc **L. XII. Epigr. 98.** in Zelo-
typam

Chiam volo, nolo mariscam.

*Ne dubites, qua sit Chia, mariscata tua est.
& Juvenalis in Cæcilianum*

*Sed podice levî
Ceduntur tumide, medico ridente, marisca.*

Cæterum mariscas diversimodè tradidère veteres,
dum alij easdem *majores* faciunt *thymo*, ut *Aëtius* & ex
eo *Forelius L. XXIII. Obj. 3.* *Mercanus* verò, *Tom. III. L. 3.*
c. 17. *minores thymo* constituit. Hæc duo autem, *fucus*
seu *marisca* & *thymus*, uno nomine *Germani* in hujus
tumoris appellatione, cùm *Feigvartzen* vocent,
comprehendunt, teste *Platero Prax. med. Tom. II. c. 15. p. m.*

656. Rhagades, Cristæ, Porri s. Verruce internoscuntur, quod haec exterius agant radiculas, ad porrorum similitudinem, idq; ob majorem siccitatem; illæ sint figuræ, sive ulcuscula ani oblonga, aliâs in manibus aut labiis. à frigore intenso, & in papillis lactantium ut plurimum oriunda; istæ carunculæ ani cristaceæ, & à quibusdam referente Foresto, hæmorrhoidum cristatum fortitæ nomen, pullorum gallinaceorum cristis haud absimiles, à lascivâ luxuriæ procacitate & æstu anti libidine, neglecto naturæ fœdere, producuntur. Hi vero ut alij, quos lubens prætero, ani affectus ab hæmorrhoidibus plerumq; dijudicantur, quod in illis sola potissimum afficiatur cutis, nulla vero, nisi per accidens, vena, id quod in his accedit sanguine etiam turgidis magis nigricantibus. Quod si internas insideant venas tubercula hæmorrhoidalia, oculis usurpari nequeunt, nisi per abdominis compressionem, spiritus retentionem, fœcumq; alvi excretionem, præsertim sede prius aquâ calidâ fotâ, aut adhibito ani speculo, ubi antiquis, in primis Hippocrati, ut sedes everteretur, placuit, Rhafsi, ut ventosa ad intundendum melius, apponenteretur; sed quæ inusitata sunt, nec ita tuta nostris temporibus remedia. At, satis ex dolore ingenti, ardore summo, punctione maxime sensibili & pondere circa sedem graviori in parte illâ persentient, adesse aliquid, in primis in depositando duro ventris onere, quod renitur, & de quo graviter conqueri solent ægri.

Vene Hamorrhoidales, principale proximumq; hujs affectus *subjectum*, aliae sunt *internæ*, *externæ* aliae; undè hæmorrhoidum nata divisio in *internas* & *externas*, *Internæ* copiosæ satis, satisque capaces ramificationes, sensim in uno insigni junguntur ramo, cuius ortum alij quidem aliquando à venâ splenicâ, rarius ab ipso liene, rarissime ex caudâ lienis observarunt; sed quem frequentissime Anatomie periti à reliquo trunco venæ portæ, inter cæteras ejus divisiones meseraicas, derivant; ita, ut diffundat quosdam ramos, imò excurrat ipsemer; per mesenterium, versus intestinum rectum ita quoq;, ut ipsius coli inferiorem partem haud intactam relinquit. *Externæ* sunt propagines venarum iliacarum, & quidem ab earum sic dictâ ramificatione hypogastricâ, è trunco *venæ cavae* descendens productæ, à quibus spurguntur ramuli illi, non quidem valde ampli, satis tamen numerosi, & multiplicibus quasi serpentinis gyris & anfractibus orificio intestini recti lambentes; ut non modo describunt, verum etiam depingunt *Veslingius*, *Blasius*, *Verheyen*, *Bartholinus* &c. Profundius vero intra corpus longitudinem intestini recti ambiunt & perreptant *internæ*, inq; recti intestini substantiam, quæ membranosa est, inseruntur; cum *externæ* musculosam, & extremam veluti oram & limbum ejus, quatenus cum ipsâ cute coniunctus est, percurrant. Unde non mirum, *externarum* hæmorrhoidum perruptionem rem esse sæpe numero in difficulti, & vix unquam sine externis auxi-

auxiliis optabilem habere exitum. Afficiuntur autem hoc loco potissimum *venerae hemorrhoidales* (α) quod in externo corporis positæ facile coangustentur, cum substantia illarum tenuis est ac mollis, arteriarum autem densa, dura & crassa, teste in primis *Petr. Dionae Demonstrat. Anatomi, 2. p. m. 165.* cui *arteria hemorrhoidalis* est una ex crassiорibus ramis, qui ex mesentericà superiori & inferiori, ex aorta trunco prodeuntibus, oriuntur, adeòq; ad propulsionem sanguinis magis firma ac stabilis &, quia deorsum fit, facilis, cum (β) *Sanguis per venas ferè perpendiculariter ascendat sursum, idq; difficilius;* (γ) *Vena portæ, tanquam internarum hæmorrhoidum fons, valvulis destituta, æquè proclivem pativideatur refluxum, quam profluxum;* (δ) *Arteria primario usu nutritioni partium, ad quas tendunt, destinatae sint, venæ autem ad superfluum à nutritione sanguinem revehendum;* (ε) *Omnis fluxus ex arteriis, etiam minutissimis, non modò continuus, jugis ac perennis sit, sed ipsius quoque pulsus micationes tam perspicuae sint, ut oculis judicari queant;* cum è contrario hæmorrhoidum fluxus planè nunquam continuè & quasi sponte profluat, verum ita modo in eâ stagnatione compressus hæreat, ut solâ pressione nisuq; facum excernendarum, quoties deponenda alvus, aliquid ejus unâ propellatur. *Conf. H. Cöring. de Sang. Gener. & Motu c. 38. p. 382.* Quibus in super additur (ζ) quod si ejusmodi venæ varicosæ in artibus inferioribus hominum obesorum & fæminarum prægnantium sepè, non nunquam & in temporibus, testiculis, vasis spermaticis,

ac

ac pudendis muliebribus exsurgunt molestæque fiunt, quidni etiam hæmorrhoidalibus idem, prae arteris, obtinget venis? Non autem in hoc affectu *venosa* ita inculpamus *vasa*, ut planè exclusas velimus arterias, per quas sc. arteriosus sanguis è corde ad partes & quidem hic à mesentericâ inferiori, & iliacâ hypogastricâ, ad anum usque; protendi solet. Poteſt enim fieri, ut, cum in fluore hæmorrhoidum sanguinem per arterias *hemorrhoidales*, per anastomosin apertas, exprimi certissimum sit, eadem quoque; ab sanguinis copiosi appulsum impetuosiorem, sed repulsam fermentis, propter clausa orificia, ultra quæ nulla ejus in venas transmissio, nec ullus præsens regressus; vel ob à venis omnem absorptum sanguinem, unâ cum venis intumescant, unaque; sic *hæmorrhoidum cæcarum* constituant *subjectum*.

§. VI.

Causa Hæmorrhoidum Cæcarum dependet, aut à *vitio sanguinis*, aut à *vitio vasorum* aut etiam *urino* *usque*. In sanguine ubi copia accusatur *niria*, ejusdemque ab intercurrente aliquo acido fixo *crassities* ac *wifidius*, ad fluxum minus, ad obſtructions relinquentas magis apta; quemadmodum hic vitiosâ qualitate imbutus sanguis in viris hypochondriacis, aut exinde scorbuticis vel spleneticis; verbo: In melancholicis affectibus, ob sanguinem minus mobilem, fixis quippe falibus imprægnatum, depræhenditur; sicuti *tenuitas* ejus, nirmusque; *fusor* & *acredo*, hinc fervor & ad fermentationem ac motum impetuoforem

orem pronitas, cholericis familiaris, à sale volatili oleoso & acri, sanguinis dissolutionem & fluiditatem plus promovente, plus hæmorrhoidibus fluentibus, quam cæcis causam ministrante. In *vasis* latet anguis s. caussa, quando Natura, conservatrix sui, & provida utilitatum totius æconomia animalis consultrix, propulsura, quæ sanitatem turbare possunt, à principiis ad ignobiles partes, atque hic ad intestina, per vasa hæmorrhoidalia, amandat, ut per horum orificia materiam illam peccantem, crassam, viscidam, ponderosorem ac molestam, ex ano expellat. atq; ejiciat; hæc autem non sunt *aperta*; sed aut *per se clausa*, aut ob nervosum tunicus intestini recti & substantiae circularis sphincteris innexum, à salis acris asperitate, factâ irritatione, spasmode quæ crispatum, constricta magis & angustata; aut etiam ab ipso hoc sanguine crasso, tenaci, illic subsistente, sibique viam præcludente, aut ab aliis humoribus viscidioribus, licet etiam quodammodo hiarent, obstruta, aut denique ob attritionem frequentem, à duris excrementis factam, duriora callosoragi, magis facta; aliquando à cicatrice post exulcerationes relicta, vel aliquo duro scirrhoseq; podicis tumore, vel conatu quodam fortiori in deponendâ alvo, aut alio modo, pressa, coarctata, penitus occulta. Præterea, si venæ ad excipiendos crassiores viscidioresq; humores, impetuosiis appulso, non probè affectæ sunt, indeq; tam in ventulis, quam arteriolis hæmorrhoidalibus, sanguis tenetur stagnare, aut, quod magis plausibile, sanguis ob lentorem retro valvulas venularum urgetur & cogitur,

stagnando subsistit, atq; ob continuum affluxum & aggregationem tunicae vasorum nimirum expanduntur, distenduntur & intumescent; de reliquo, propter acredinem, seu congestionem in humoribus obortam, aut hanc magis auctam, nervi roduntur, vellicantur, hinc crispantur & constringuntur, aliter certè fieri haud potest, quam ut, dum maximè hic omnis quies in unitate consistit, omnis labor in latione continui, *Dolor* inde sequatur *exquisitus ac intentissimus*, tam interdum acerbus, ut in furorem ferme agat patientes, imò quandoq; linquat animus, cum supervenientibus motibus convulsivis. At vero, si tumor hic diu durans ardente pulsanteq; dolore existit molestus, non amplius Hæmorrhoidum cærarum, sed inflammationis veræ nomine appellatur, quæ, circulo humorum non mature restituto, ob ruptos canaliculos minimos, effusumq; sanguinem putrescentem, non rarò in *abscessum* vel *ulcus* abit, quod sæpius *fistulas* post se relinquunt: vel &, sanguine hic nimirum coagulato, in scirrhos abit: aut pro sanguinis inclusi acrimoniâ corrosivâ in *cancrum* aut *gangrenam* degenerat: Unde Hæmorrhoides cæcae, nunc *mitos* & *benignæ*, nunc *malignæ*, *cancroſa* & *gan-*
grænoſa.

§. VII.

Causa ergo proxima Hæmorrhoidum cæcarum est *suppressio* earundem fluxus & in extremis *tubulis* *stagnatio* & *coacervatio*. Præcessit, ut anteā innuimus, *annosa* quadam *sanguinis intemperies* & *cacoecymica disposi-*
tiō, è primarum viarum vitius introducta. Hinc est,
quod

quod in omnibus talibus, qui laborant hæmorrhoidibus, *Facies* plerumque flavedine, ut quandoque icterum videatur minari, imbuta sit; item, colore ex vi-
rore pallido, quales habent Judæi, & quo solo signo
inductus *Foreſtus L. XXIII. Obf. 5. in Schol.* multos hæ-
morrhoidibus labore, magno artis honore pronun-
ciavit. *Habitus* corporis gracilis & macrior sæpè ad
hunc affectum pronior notari solet, alimentosâ sc.
sanguinis parte ab acidis acrioribus inversâ & depra-
varâ. Malum præterea audit hæreditarium, si liberi
eiusdem cum parentibus craseos atque texturæ hu-
morum participes fiunt, sic quoque, ut totis familiis
commune observatum sit; quale exemplum de Sereniss.
Rege Polon. Vladislao IVto recitat A. Cnœffel Ephem. Medico-
Phys. Germ. Dec. I. An. 6. & 7. append. p. 1. De Comite quodam per-
illustri Rein. Solenander L. IV. conf. 20. Vid. & Schenck. Observ.
ad vir. 15. qui tamen hæmorrhoidibus apertis magis
fuere obnoxii. Nullus hic excludi debet Sexus; tam
enim viri, quam feminæ hoc molestantur morbo,
licet hæ fluxum sæpius experiantur, aliquando con-
stantibus etiam mensibus, aliæ his subsistentibus, aliæ
loco mensum, & quæ sunt cætera hujus fluxus
*phænomena, tam erraticæ, quam periodicæ affici-
entis. Vid. *Auctores passim & Observationes in Bartholin.**
Aet. Med. & Phyl. Haffn. & Ephemerid. cit. In primis au-
tem foeminæ, frequentius istæ, quæ ad hypochondriaca seu melancholica pathemata proclives sunt.,
approqinquantij jam, aut etiam, ubi difficulti laborant
partu, cæcas incurront hæmorrhoides; ob motum
sc. sanguinis utroque in casu circa uterum & anum

non nihil impeditum, idque ob vasa sibi & ex eodem
trunco oriunda, angustata. Nec, *Aetas* excipienda
ulla quamvis Hippocrates *Sect. III. aphor. 30.* his, qui Ju-
venes ætate superant, seu consistentis, ætatis homini-
bus tribuat, & in *Coat. Prenotion.* ante pubertatem ha-
emorrhoides non accidere scribat. Peculiarius tamen,
quod largimur, ætatem comitantur virilem, quod in
eâ sanguis acore magis inficitur promptiusque hæret,
unde nequit tam liberè remeare.

§. VIII.

Ex rerum Non naturalium classe *huc facit Aer*
ambiens, frigidus, nimbosus nebulisq; densus; qui
humores reddere crassiores, ora vasorum constring-
ere, facere augustinora, insensibilemq; impedire
transpirationem, atq; sic obstructionibus occasionem
dare opportunam aptus est. *Potissimum autem*,
ad hoc excitandum augendumq; malum confert re-
frigeratio partium circa anum, podice nimirūm cir-
ca egerendi tempus denudato, & frigori, ubi humus
riget gelu, intensiori diutius exposito; aut sede cap-
tā, per moram longiorem, in lapidibus gelidis. *Quin*
latrina Haemorrhoidum dolores resuscitans legitur
in D. Vir. Riedlini Lin. Med. An. 1698. Mens. Nov. Obs. 2.
p. 906. ubi aut acres ex talibus specubus in copiâ ex-
halantes particulae irritant magis partem affectam;
aut & frigus, quod ibi admittitur, magis conglobat
sanguinem, per se invasis stagnantem, unde non
potest non dolor augeri. *Porrò, notandum, inquit*
Rodericus à Fonsecâ L. I. consult. 27. quod *Haemorrhoi-*
des

des sint morbi regionales & Endemij, frequentissimi Venetis, Patavij & locis circumvicinis; quarum causæ, præter aëra, ipsi multiplices esse videntur. *Prima* est, *pergit*, frequentissimus usus pilularum Aloës: *Secunda* tumores lienis, qui & ipsi quoq; frequentissimi sunt in his locis: *Tertia* multiplex usus medicamentorum purgantium, clysterium & suppositoriorum: *Quarta* attritio partium illarum. Tandem Hippocrates Libr. de Aëre, Ag. & Loc. c. 4 §. 7. Hæmorrhoides Meridionalibus magis, quam Septentrionalibus frequentes asserit, quod de aperitis possimunt intelligendum, quibus isti, ob sanguinis acrimoniam & calorem, hi verò cæcis, ob ejusdem crassitatem temperiemq; frigidam, frequentius, cæteris paribus, tentantur. Quoad *Cibis* rationem contribuunt ad hunc affectum singulariter *Cibi* viscosi, pituitosi, crudi, chylum nonnisi crassum, lentum, fæculentum præbentes: Contribuunt acidi, dyspepti, frigidi, fructus horæj, aliqui, & quidem austeri, quorum præ aliis fertur esse sorbus minor & major, & similes: Contribuunt maximè Saccharata & Mellita, hinc non solum viris, sed & feminis Anglicanis, ex observatione Hodæporicorum, quod impensius illis delestantur, Hæmorrhoides quasi propriæ: Contribuunt etiam insolentiores Allij abusus, qui ad augendam & provocandam reliquam dispositionem, in Judæis plerumq; plurimum valent; (quibus adjungunt otiosam, quam degunt vitam, ut & continuum, in quo versantur, metum) minus autem, quod hi ipsi, ob maledictionem divinam, præ cæteris gentibus crebrius infestentur

hæmorrhoidibus, eò, quod clamassent: *Sanguis ejus*
 (Christi sc. Salvatoris nostri) *cibo supra nos et filios no-*
strorum. *Mattb.* **XXVII.** v. 25. idq; prædictum esse à Regio
Psalte psalm. **LXXXVIII.** vers. 66. Et percussit eos in posteriori-
 bus dorsi, opprobrium sempiternum dedit illis. Vid. *Hebr.*
Petri Nosolog. Harmon. *Dissert.* **XXXII.** §. 19. p. 77. *Bern.*
Gordonii Lili medicin. Partic. 5. c. 20. subr. 9. not. 4. *Conf.*
Casp. à Rejcs Elys. Jucund. Quæst. Camp. 47. num. 16. Verum
 aliam admittendam esse interpretationem *Vir Doctiss.*
Dn. Bochart. l. in *Procm. cit.* accuratè perspexit, qui ho-
 stes (רָאשׁוֹן) retrò, à tergo, seu, ut vertunt nonnulli, in
 posterioribus dorsi, percutere, non morbo affigere atq; sic plaz-
 gam injicere, sed idem esse, ac bortes infugam vertere multis
 probat exemplis. Contribuunt deniq; *Potus acidi, vino-*
rurum aut cerevisiarum acetosarum, ut & ipsius aceri, in-
 primis frequentius & immoderatius in vi&tū adhibiti,
 usus, haustusq; aquarum liquorumq; aliorum gelidus.
 Sanè, quantæ insidiae à nimis *Vigilia* liquori vitali
 struantur, in proposito est: Extensione enim lucu-
 brationum in multam noctem, laborum continuitate,
 conœconomia animalis mirum in modum destruitur,
 præsertim, cum Spiritibus animalibus, undiquaq; sic
 per totum corpus perpetuò ruentibus & maximâ sui
 parte consumitis, massa sanguinea segniori moveatur
 pede, humoresq; visciditate acrimoniâq; involvan-
 tur, qui aliás admissâ somni dulcedine attenuandi
 temperandiq; forent: Quid, quod *Somnus* etiam nimis
 ægro nostro pœnas irrogat, quas minatur trans-
 gressoribus, sanguinem sc. in motu suo segnem, tar-
 diorem & cruditatibus cumulandis, obstructionibus,

que

que generandis reddens obnoxium. Motu sanguinis, in male jam dispositis, in omnibus aliis vasis sanguiferis utcunq; bene circulatur, in hæmorrhoidalibus autem propterea facilius obhæret & stagnat, quod homo forsan equitatione, vel vectione paulo laboriosiori, curso diurno, salutationeq; nimiè agitter corpus: Quietè verò, quod multum sedeat atq; instar cochlear studiorum gratia domo & Musæo quasi affixus hæreat, ut quâ insensibilis sufflaminatur transpiratio, fuliginibus morbosis retentis conspurcatur massa sanguinea, & quod magis, utrovis modo vasa illa, plus, quam quævis alia, comprimantur. *Excreta & Resenæ* accusantur tunc potissimum, cum humores inutiles per pororum spiracula excurrenti solitijusto diuinius retinentur, quo ad acredinem suscipiendam & obstrunctiones cauandas sufficiens præbetur occasio; cum *sycbala* alvi haud tempestivè depnuntur, quæ duriora sæpè hæmorrhoides excitant fluentes, & carcæs magis reddunt dolorificas; concurrenti in primis *nisu* impetuofissimo *expressorio*, qui reliquas circumstantias magis in actum dedit; cum deniq; menses supprimuntur aut planè deficiuntur; ut taceamus evacuationis solutæ per nares, VSionem, cucurbitula, omissionem. Nec silentij peplo h̄ic involvenda largior seminis in Venere profuso, quæ sanguinem spirituosis valde partibus depauperans humorum quoq; crassitatem lentumq; motum infert; proin Italos, Hispanos atq; Gallos, Veneri maximè inhantes, præ aliis tam gravi ac vehementi in podice pœnâ, reliquis tamen consentientibus, afficiens. Quæ restant *Animi pathemata*

forti-

fortiora ad gignendam s̄avam hanc progeniem in infimâ sede multūm tribuere planum est, maximē iram, metum, expavescentiam, crebriorem, ob spirituum sc. motum contitatiorem, omnes, quodquot fere sunt, membranas corporis quasi convellentes, sicq; poros substantiæ ani & orificia arteriolarum venarumq; capillarium constringentes & angustantes; non exclusi aliis, quæ itidem motum machinæ nostræ ordinariū confundere ac perturbare valent, ut sunt curæ, mæror, ingens, quo, Juxta Sylvium, omnes humores redundunt glutinosores, quo sine vivere vera vita est, ante interitum concreat ille mille mortes.

§. IX.

Ex causarum preternaturalium numero viam affectui huic atroci pandunt morbi, Conf. supra §. 6. uti sunt frequentiores, affectus hypochondriacus, mania, melancholia hypochondriaca, scorbutus, nephritis, scirrhi ac tumores viscerum, & similes, et si haud negandum, ope fluxūs Hæmorrhoidalis hos ipsos plerumq; solvi ac curari. Speciatim in quartanā observavit Hæmorrhoidum intumescentiam Fel. Platerus Obs. L. II. p. 861. In dysenteriā quoq; tumuisse admodum, & quidem dīgitī instar, cum dolore incipienti, notat idem I. c. p. 861. & Venerem Gallicam in lue suā has easdem in podicis secundam producere, optimē enim aliis notavit J. Hartmannus Pract. Chymiatr. cap. de Lue. Vener. p. 76. Oper. edit. in fol. ubi, si condylomata, ait, marisca & hemorrhoides cœcum, vel partes obscuras possiderent, doloribus arruum vel nullis, vel aliquibus presentibus, modò canonem generalem suppleat (concius sc. concubitus contagiosi, vel cum scorte inf-

*infectorum patrati) ab infectorum numero excludendus non est.
Rationem Hæmorrhoidum præsentiae in his morbis,
ob præscriptas brevitatis leges, non addimus, cuiilibet
facile perpicuas.*

§. X.

Quæ cum ita sint, quid tandem jam consilij
& quæ suppetiæ ferenda Hæmorrhoidibus illis cæcis?
Eæ nimirum, quibus secundum illud vulgare citò, en-
tò & jucundè sanitati pristinæ restituantur laborantes.
Quod ut eò felicius præsternus, præsentes nobis, &
quæ ex hac tenus dictis sequuntur, præscribemus cu-
randi regulas: (1.) *Sanguis, caufa sc. que eas excitavit,*
vel sovet, avertendus, & ne nimis impetuose affluens accu-
muletur, præcavendum. (2.) *Hæmorrhoides tumentes quo-*
vis modo, si aliis fluxerint, aperiende, vel si non fluxerint,
vel non ex usu sit ut fluant, aut resolvendæ aut disfutiende.
Semper vero (3.) Dolor earum, si nimis urgeat, sit q. inflam-
matorius, mitigandus. Nec minus (4.) *Aliorum Sympto-*
matum habenda ratio.

§. XI.

Citò ergo, ac primò quidem administranda est
vsio, egregium in præsenti malo auxilium & in ple-
thorici necessarium, largior, aliquoties, si opus fue-
rit repetenda, ne ista neglecta pleno impetu ad par-
tem affectam fluat sanguis eamq; distendat, vel eti-
am inflammet, eòq; magis, si jām adsit inflamma-
tio; imo ad præcavendum in metuentibus hæmor-
rhoides cæcas, si olim fluentes habuerint, quæ inte-
rà non amplius apparuerunt. Vicariam vero, si

D

hæc

❀ (26) ❀

hæc recusetur, præstabunt operam *Cucurbitule*, artubus tam superioribus, quam inferioribus, scapulisve, in specie una in fine spinæ dorsi cum scarificatione applicata, licet dolorifica sit, maximè tamen conferre, experientiâ edocti scribunt.

§. XII.

Tutò, quando malum hoc est contumax, nec à *Vsione* institutâ remittit, aperiuntur per *interna* & *externa medicamenta*, minus *instrumenta*. *Interna medicamenta* sunt, quæ sanguinis crassitiem, lentorem, visciditatem, fixitatem, tartarum, aliaq; omnes in genere remoras attenuando & incidendo expeditunt ac tollunt, qualia sunt *menses moventia*, quæ etiam hæmorrhoides promovoent. In primis vero conferunt *Martialia*, variâ formâ & vestitu, eoq; vel spissiori, vel sicco & liquido superbientia, quæ cæcas, ut observatum est, vel faciunt, ut dispareant, vel aperiunt; ut & *Aloëtica* remedia quæcunq; parte sui resinosa, circa partes ani adhaerescendo, easdem, ut facile effluat sanguis, stimulantia, & ratione aloës *Elixir proprietatis*, & similia, quæ ingredi solet. *Myrrata* in ciendo quocunq; sanguinis fluxu, præstanteam spondent operam; item *Purgantia* quævis acriora & magis resinosa commode usurpantur, præsertim cum sanguis sæpè numero in nodis hæmorrhoidalibus, propter scybala excrementorum alvina, extus prementia, vix circulum suum queat confidere, hoc autem factò scybala intestinorum duriora emollientur, debitè evacuentur &, ut reserentur, va-

fa

sa convenientius disponantur. Evidem laudantur ab his *potentiora ex scammonio, colocynthide &c.* culpantur ab illis *preferunturq; leniora, ac quidem recte, ne humorum nimis incisorum & irritatorum affluxu tumor cum dolorē magis accrescat, gravioribusq; indē symptomatibus aperiatur occasio.* Post hæc humoribus acidis, ponicis, austericis & stypticis strenue obviam eundum *precipitantibus ac sudoriferis,* &, si radicalis hæmorrhoidum cura tractanda est, *vegetalibus amaricantibus aromaticis, eō fere modo, quo in genere morbi Chronicī & vulgo dicti splenetici curari cupiunt.* Externa antequam applicantur remedia *aperientia, atq; ut major ab his oriatur virtus, præstat balneis aut semicupiis, item fomentis, præsertim paratis ex lacte tepido, vel solo vel cum emollientibus bullito, partem affectam quasi præparare, ut blando ejusmodi tempore ac vapore, & ipsa extrema vasorum crasso sanguine jām turgentia reddantur mollia, impætiq; humores à vaporibus calidis partis poros subeuntibus attenuentur, collquentur, reddanturq; interdum sponte fluxiles.* Emolliatæ verò aperiuntur *frictionibus, asperusculo cum hinc factis, vel foliis sicis recentibus modice tritis, forti impressione lac acre ac ferè causticum plorantibus ad aperiendum acrimoniam suā aptum, vel foliis mercurialis, Parietaria, Borraginis, Buglossa, Beta, Centaurij min. aliisve; qualia ramen folia sæpius, per solam applicationem, operam suam præstant.* Vel illinuntur commode vasa tumentia, cum *succo Cyclaminis, vel solo, vel cum succo betæ juncto; vel recipiuntur alia acria, ut succus ceparum*

recens, itidem vel *solus*, vel cum *aloë;* aut *medulla colocynthidis* cum *Ol.* *amygd.* *anar.* aut hujus*pulvis*, adjecto *felle bubulo* aut *porcino*, cum melle probé permixtus, sub formâ linimenti ad hibetur, omnibus verò hiscè, & similibus, quæ restant, remedii externis, urgenti plus mintis *inflammatione*, ardore *ari* &c. tam diu prius in mortario plumbeo ducitis, donec lividum ex plumbi ramentis acquirant colorem, cum *plumbo nihil convenientius* sit ad arcendam *inflammationem*. Præterea variant magis *externa* hæc præsidia, quorum plura sub formulis cum modo applicandi subjicienda forent, ni libros *Præceptorum* hic attingere, cuilibet ferè obvios, idem eset ac otiosam operam in non necessariis verbis consumere *Suppositoria* ut hæc non intacta linquam, nisi nimitem intrumperint *hæmorrhoides*, ut admitti sine dolore nequeant, convenienter in *bubis* *ceparum* adornata, *oleo oror.* vel *Rosar.* intincta & successivè anno intrusa, vel ex *sapone albo* recenti parata *oleog. irino* imbuta, aliaq; ex illorum numero hue facientia; & quæ sequuntur *Injections* & *Clystres* ex emollientibus & incidentibus, atq; ut ditius retineantur & melius operentur, in minori parandi quantitate. Quod si frequens *Clystres* usus in indispositis *hæmorrhoides* provocat, quanto magis in dispositis promovebit? Vid. Fr. Deckeri *Exerc. Med. Pract.* e. VI. p. 431. edit. in 4to. Verum *suppositoria aera* & *enemata* caute esse ad hibenda, tot sinistri hinc inde notati relinquunt eventus, ut etiam *Magno* illi *Literatorum Mæcenati Nic. Claudio Fabricio de Peiresc*, clystere non satis caute administrato

strato ea facta fuit hæmorrhoidum læsio, ut gangrena
 ad eas partes brevi fuerit subnata, referente in ejus
 Vitâ P. Gaffendo L. VI. p. 24. Jam vero, si frustra
 tentatis aliis apertio haud succedit, quæritur ergo an
 ad instrumenta chirurgica progrediendum, quæ sunt
birudines s. sanguisugæ cæcis applicandæ, & lancetta vel
scalpellum, quo tuto hæmorrhoides aperiri queant
 rumentes? Sane advertendum, has ipsas a-
 pertas sponte naturæ tantummodo superveni-
 entes, utilies; secus vero si aliter prioritatem, arte quâvis
 moveantur. Evacuatio enim ista spontanea ac
 naturalis, non tantum ejus humoris sit, qui melan-
 choliam aliosq; morbos fovet, verum etiam opportu-
 no tempore & eâ quantitate, quâ convenit cum vi-
 tribus ægrotantibus; hæc enim non bene quis, licet
 magnus Apollo, internoscere valebit, ut quid, quan-
 tum & quando evâcuandum sit, ritè peragat. At
 vero, poterit tantum, inchoatum in eas partes de-
 fluxum adjuvare medicamentis, ut modò dictum, la-
 xantibus & emollientibus, quibus sc. Natura ipsa ab-
 liquiat solum, neutiquam vero irritetur & concidat,
 cum *omne nimium sit nature inimicum*. Sunt equidem,
 qui ad *birudines*, cœi sacram anchoram configunt,
 a quibus tamè prudenter abstinentum, cum non
 raro inde nimius sanguinis fluxus, vel etiam ulcus
 hæmorrhoidale metuendum sit. Hinc hirudinum
 applicationem cum Viro Celeberr. J. Dominic. San-
 torino Opuse. med. III. tanquam *remedium impudicum*
 rejicimus, quod, cum trianguli earum aculeo succus dele-
 terius in vulnus nata queat insilaris, per hirudinum vero
suctionem,

suctionem, aëris externi gravitati adscribendam, non sanguis faculentior, sed purior, relictâ portione rubicundâ, veluti sanguinis terra damnata, sine omni electione eliciatur, neq; alio cum alimento, quam quod vasa debilitentur, ut temporis tractu excretio naturalis cum majori fructu possit sequi. Lancettam vel scalpellum fugimus, perterriti potius exemplis eorum, qui factâ sic scalpello apertione, haemorrhagiam immedicabilem & fistulas, omne curationis opus respuentes, in curreunt, quam persuasi experientiâ quorundam felicem succelum, sed rarò, ostentantium. Notum præterea est *hamulorum Dipsaci pericarpium, cardui illius, mense septembri collectum & ad illud globuli plumbei frustulum, quo certius impelli possit, & pueris ac mulieribus, qui à scalpro abhorrent, accommodatum: tutò enim sic, juxta nonnullos, particulam series, humore quantum opus exhausto.* Sunt etiam, qui *setis* eas pungere, donec sanguinem profundant, docent. Quorsum tendere videtur nova illa ab *Indiis* in nostras regiones importata *acu punctura*, perpetuum ibidem, ut refertur, efficax similium dolorum remedium, cujusq; acus tradit delineationem, insimulq; applicandi rationem, ac usum in diversis affectibus singularem declarat *Dn. Wilhelm. ten Rhyne Dissert. de Acupuncture annex disserrt. de Arthritid. &c.*

§. XIII.

Succundè, si haemorrhoides cæcae non aperientes, nihilominus tamen admodum dolentes ac tormenta inferentes discutiendæ sunt, pro' mitigando dolore

dolore tam tuberculorum, quam dorsi, præscribemus
 fomenta, cataplasma & linimenta paregorica & anodynæ,
 quorum, ut & sic dictorum specificorum ingentem
 numerum, enarrare præfixa, ne fiat, monet brevi-
 tas. Inveniuntur talia apud Sennert. Forest. Riverium, Man-
 get. Bibliotb. Med. Pract. Walther. Syd. med. aliosq; plures.
 Taceo, itaq; quæ optima censetur, in hoc affectu Rad.
 Scrophular. mitro topicâ haud spernenda, quæ suggestur
 herbae Verbasç. linar. plantag. millefol. hyperici, portulac.
 hyoscyam. mandragor. chamomill. malv. fl. sambuc. sem. linæ
 fenugrac. telephum s. fabaria quæ à Mayerne Prax. L. III. c. 5.
 & à Dn. D. Wedelio, ut amuletum summe laudatur
 in Ephem. Acad. Nat. Curios. Dec. I. An. 2. obs. 195. de
 quo omnino confer. quæ habet J. Wolff. Scrutin. Amu-
 let. Med. Sect. I. c. 2. p. 206. Prætero, quæ efferunt,
 olea lini, sesami, infus. lil. alb. hyperic. verbasç. & linimenta
 ex mucilag. sem. ptylij, aqua rosfar. fact. it. Unguent. de Lina-
 ria, Verbasco &c. cavendo, ne ungventa admoveantur
 vetusta & rancida, ad dolorem jam exquisitum, nunc
 magis intolerabilem reddendum perquam idonea.
 Quod si verò dolor summus urgeat, configito ad
 narcotica, atq; inter ea sui præ aliis recensionem pe-
 tut Opium. & Laud. opiat. aliaq; indè præparata, tum
 intrâ, rum extrâ adhibita. Quæ restant Symptoma
 hæmorrhoidibus cæcis supervenientia, quod haud ra-
 rò post apertioñem nimius sanguinis fluxus, imò
 quandoq; etiam in pus abire & exulcerari soleant,
 inq; gangrænam degenerare; quoad primum probè
 memores sumus curæ nostræ in hæmorrhoidum
 fluxu nimio probatae, quoad verò posterius, restum
 Medico,

* (32) *

Medico, tum chirurgo in primis prudenti & perito
committenda est.

§. XIV.

Quoad denique; *Distam*, ita hæc instituenda est,
ut nichil æger fruatur molli ac tenui; & ne fæces in-
durentur, indurataeque; in excernendo dolorem ex-
acerbent, laxanti temperantque; humorum acrimoniam.
Cibus eligatur boni succi, conditus iis, quæ atte-
nuandi, incidendi & aperiendi vi pollent. *Potus* sit
cerevisia magis temperata, paulò quidem copiosior
ad alvum potissimum laxandam. Vinum non sit
generosum & hauriatur moderate. *Affectus animi*
rationis subsint dictamini & vitentur omnia, quæ
ex suprà memoratis causam dare possint. Accura-
tissima aliâs in diæta hic observanda legesis apud
Bened. Victor. Faventin. Confil. Medicinal. XXXII. p. 237.
Quod supereft, rogamus Deum O. M.

*Aufugiant CÆCÆ, suat omnibus AUREA VENA!
His quoque tum studiis AUREA VENA suet,*

FINIS.

Errata.

Pag. 9, §. 3. lin. 4. leg. conjuncta p. 22. l. 19. hostes, p. 23. l. 23.

solita. Lead. cuncurbitulas. Cæteris æquins Lector ignoscet.

(O)

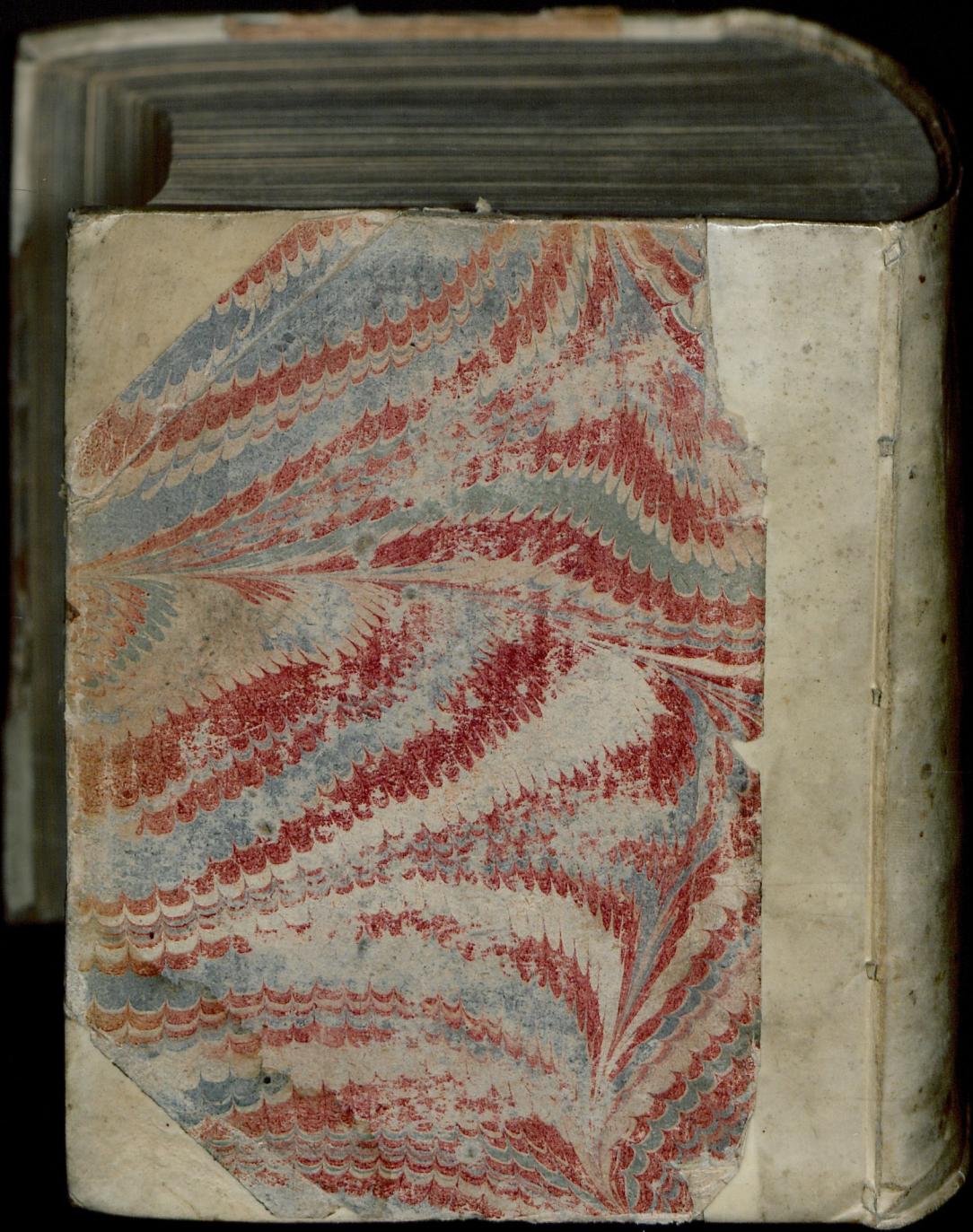
01 A 6633

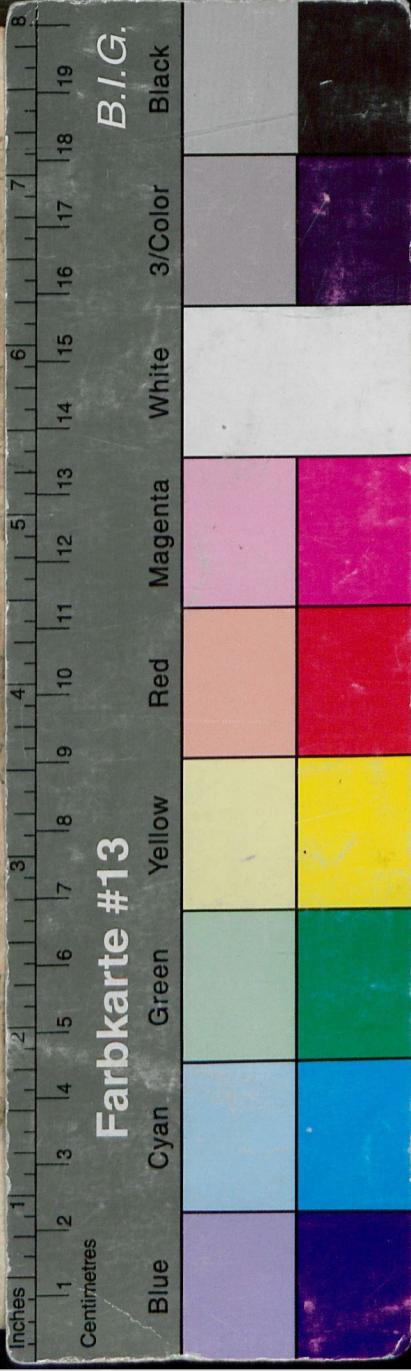

3

Sb.

DA

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
**PHILISTÆORUM
PLAGA,**
I. Sam. V. vers. 6.
Quam
EX DECRETO GRATIOSISS. FACULTATIS MEDICÆ
IN ALMA VIADRINA
PRÆSIDE
VIRO EXCELLENTISSIMO
DN. CONRADO JOHRENIO,

PHIL. ET MED. U. DOCT. FACULTATIS SUÆ
SENIORE & PROF. PRIM. p. t. DECANO,
PRO GRADU DOCTORALI
SUMMISQUE IN ARTE MEDICA HONORIBUS ET
PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CAPESENDIS,

Publicæ Eruditorum disquisitioni
submittit

Ad Diem Januar. Anno M DCCXV.

AUTOR

GEORGIUS Kuppermann/

Gubenâ Lusatus.

Francofurti ad Viadrum, Literis TOBLÆ SCHWARTZII.